

RETROBADES INOPORTUNES

Bertran Salvador Mata

(La Marta corre per agafar l'ascensor abans que es tanquin les portes. Entra i dins només hi ha el Xavier. No es miren, la Marta no es gira; només ha vist una ombra).

MARTA: A quin pis va?

XAVIER: Al setè.

MARTA: Ah, jo també *(Es gira i reconeix el Xavier)*. Vaja.

XAVIER: Ja ho pots dir, ja. *(Silenci)*. Ara em diràs que tu també vas al coi d'entrevista, oi?

MARTA: I a tu què t'importa.

XAVIER: Com t'he trobat a faltar... *(Irònic com sempre, el Xavier)*. Jo que em pensava que amb una mica de sort havies trobat feina com a consellera matrimonial i no et tornaria a veure pel sector...

MARTA: *(Calla)*.

(L'ascensor comença a rondinar, les politges trontollen i se'n va la llum. Es paren i queden sospesos al quart pis a les fosques).

MARTA: Merda, merda, merda. No pot ser veritat. Merda! Auxili! Algú em sent? Estem a l'ascensor. Quin és el coi de botó d'emergència? Quin?

XAVIER: Segurament si ho preguntes un tercer cop s'il·luminarà i et saludarà tot dient "sóc jo, sóc jo".

MARTA: *(Calla)*. Botó d'emergència, botó d'emergència *(Va tantejant el planell. Es cansa. Treu un encenedor i l'obre)*. Aquí! Vinga, vinga, que algú respongui, que algú respongui. Què em sentiu? Hola?

XAVIER: Què coi fots amb un encenedor? No..., no hauries de fumar pas, eh? És dolent. *(Sembla preocupat, la Marta riu)*.

MARTA: Vés per on, encara resultarà que en el fons et preocupes per mi, no? Si ja deia jo que tenies un cor que no et cabia al pit... *(Torna als seus esforços inicials)*. Algú em sent? Sóc a l'ascensor, l'as-cen-sor. As-cen-soooooor.

XAVIER: Crida, crida, potser així et responen fins i tot els veïns. Si vols m'apunto: ASCENSOR!

MARTA: Callaràs d'una vegada? Faràs alguna cosa útil a part de tocar els collons i ser, com ho diria, un malparit? Gràcies. Hola? Ningú m'escolta? *(Silenci)*.

XAVIER: Desafortunadament jo t'escolto... *(Xiuxiueja el Xavier, fluix perquè sembli un sospir, però prou fort perquè ella el senti, en el silenci de l'ascensor)*.

MARTA: Doncs serà la primera vegada en dos anys, eh?

XAVIER: I després et preguntes per què tot va acabar com va acabar...

MARTA: No, no, jo no em pregunto pas res. Bé, de fet sí, em pregunto com coi vaig deixar que durés tant la tonteria amb un paio com tu. Que tot arribés on va arribar...

XAVIER: Ja, jo també m'ho pregunto; m'hagués estalviat anys de mal de caps!

MARTA: Déu meu, és increïble, increïble. No perdis la calma, Marta, no li facis cas.

XAVIER: I a sobre parles sola. Ja és el que faltava.

MARTA: No creguis, crec que sempre he parlat sola amb tu. Mira, saps què? Fem un pacte. A partir d'ara no em diràs res més i em deixaràs fer, i punt. Jo tampoc et diré res i tots contents.

XAVIER: D'acord, per parlar de tonteries... *(S'asseu al terra, es posa còmode. La Marta segueix jugant amb l'encenedor i els botons)*.

MARTA: Hooooola, holaaa, si us plau, estem tancats a l'ascensor; algú em sent? *(Segueix així una estona més, al final desisteix, tot sembla girar-se-li en contra i l'únic que li ve de gust és encendre's un cigarret).* T'importa si fumo?

XAVIER: No..., no hauries de fumar, en... el teu estat... *(Sembla molt nerviós, el Xavier).*

MARTA: Quin estat ni quin estat, sembles ruc. Creus que estaria així després dels cinc mesos que han passat? *(La Marta sembla realment empipada).* I no em vinguis ara amb aquesta mena de preocupacions, malparit, després del que vas fer. Saps què et dic, m'encendré un cigarret, i m'és completament igual el que et sembli.

XAVIER: Així..., així que al final, vaja, em vas fer cas? *(Sembla alleugerat el Xavier).*

MARTA: Fer-te cas... Ets un malparit dels grossos. Quina opció em quedava? Tu fugint a l'altra punta del món, i jo sola, joder, no em veia en cor d'enfrontar-m'hi.

XAVIER: Jo no vaig fugir... Només que, vaja, només que la nostra relació ja no, vaja, ja no era el que era, sinó que era una altra. Vaja, que no sé...

MARTA: Les històries se les expliques a ta mare, a mi no em vinguis amb aquestes. Una setmana abans que t'ho digués estaves preparant un sopar romàntic i als dos dies dient que ja era moment de deixar-ho, que necessitaves temps. Desgraciat! *(S'encén el cigarret, l'ascensor es va omplint de fum, el Xavier fa com si tossís, però no sembla convençut en la seva queixa silenciosa).*

XAVIER: Per mi va ser difícil també... Va ser tan de sobte tot...

MARTA: No em parlis de dificultats, ni t'atreveixis a parlar-me de dificultats, capullo. Era difícil la vida a l'Argentina, eh? Que complicat tot, ja m'ho imagino, ja. Follant-te a alguna argentina, espero que aquest cop sí amb condó, i dient, ui, pobre Marta, pobre. Quines dificultats; és imaginar-m'ho i posar-me a tremolar. Que difícil! Pobre, pobre Xavier, com has patit. I jo mentrestant aquí, vivint la gran vida, quiròfan per aquí, operació per allà, psicòlegs al més enllà. No et pots ni imaginar, ni tan sols sospitar, el que vaig passar, el que he passat aquests últims cinc mesos. No pots tenir ni la més remota, remotíssima, mínima, idea. Fill de puta. I a sobre tornes a Barcelona i ni tan sols, ni per casualitat, tens la mínima, la nímia delicadesa per preguntar, res, eh? Un simple tot bé amb l'embaràs, Marta? Ara he tornat i sóc conscient que vaig ser un capullo, estic pel que em necessitis. Que va! Res, res! Així que no vinguis, de veritat t'ho dic, no vinguis aquí i em diguis que per tu va ser difícil també, perquè et juro que ..., que..., aaagh *(Es posa a plorar, asseguda en una cantonada, mig per ràbia mig per dolor, es gira i colpeja la porta amb la mà estesa, tan fort com pot, s'ha hagut de fer mal de debò).* ASCENSOR, ASCENSOR, TRAIU-ME D'AQUÍ.

(S'abaixa el teló, acaba l'acte dramàtic amb el descobriment del conflicte. Es prepara l'escenari per a la seva resolució en dos actes. O no. Surt el Xavier de sota el teló i es dirigeix a un dels espectadors, un de qualsevol, i l'interpel·la).

XAVIER: Què li sembla l'obra? Li agrada el seu desenvolupament senzill? El seu objectiu és plantejar una problemàtica quotidiana, res estrambòtic, ni tan sols original, per construir així una obra costumista. Fixi's que no és gran cosa, argumentalment: dues persones tancades en un ascensor i deixar que sorgeixin problemes del passat. Res de nou, res de nou. Què li sembla, doncs?

ESPECTADOR: *(Resposta de l'espectador, què dirà, què pensarà? Imagini's l'obra en un petit teatre, amb les cadires envoltant l'escenari; tothom pot sentir el que l'espectador digui. Probablement no dirà gaire).*

XAVIER: *(Assumint una resposta curta i sense gaire contingut).* Veu? Estem fins a cert punt d'acord. Quin interès té per a vostè, o per a vostè, o per a vostè, aquesta línia argumental? La Marta embarassada, jo fujo per por, ella avorta. Què hi ha de nou, en tot això? Diré més, quin interès té aquesta història per a ningú, més enllà de jo i ella? Cap! Però..., quin interès té *Pulmons* i el debat sobre tenir fills en una tenda de mobles? O què importen Lear i Cordèlia, i els anglesos i els francesos? I per què ens ha d'emocionar Lluís Homar i la seva polifacètica representació de *Terra Baixa*? Tot, tot és mentida. *(Silenci, contempla el públic).*

ESPECTADOR: *(Probablement s'oposa al que diu Xavier, segurament parli de la funció dels actors donant vida a les històries, la importància de fer sentir als espectadors com si tot allò fos real per uns instants, l'empatia i la vida corrent per la sang dels actors, vivint com Hamlet, morint com Mercutio).*

XAVIER: S'equivoca, s'equivoca. Res, res és veritat en el teatre, una ficció gegantina que manca de sentit, una mentida compulsiva al públic i al mateix actor, que es passa la vida enganyant-se a ell mateix, en una crisi d'identitat constant. Ningú hauria de representar més d'un paper en la seva carrera. Ningú hauria de ser més d'una persona a la vegada. Sabeu què? Res de tot això té sentit, res; el teatre ha mort.

ESPECTADOR: *(Probablement algun altre espectador parli, algú cultivat, algú que ha llegit molt, i deixi anar una frase assenyada, no sap encara si el Xavier diu la veritat o és part de l'obra, no és capaç de percebre la ironia en la pròpia figura del Xavier, ningú ho fa, encara).*

XAVIER: Entenc la vostra opinió, jo pensava així; sempre he pensat, de fet, d'aquesta manera. Sempre creia que el teatre havia de fer-nos viure una segona vida, fer-nos oblidar el present, permetre'ns entendre drames atemporals, *Antígona*, o reflexionar sobre situacions històriques, *Mar i cel*, o simplement fer-nos oblidar allò quotidià en una rialla. Però ja no és suficient. Ja no. Ara el teatre hauria de ser més, o això penso jo.

ESPECTADOR: *(No se sap què pot dir, comença a entendre que no és part de l'obra, que hi ha quelcom estrany en tot plegat. Independentment de què digui, el Xavier continuarà amb el seu discurs, el monòleg artístic de l'obra).*

XAVIER: Jo no sóc un actor, us ho confesso. Sempre havia volgut ser-ho, però en aquests moments sóc només una persona més, amb els meus problemes. En aquests moments, aquests problemes són l'embaràs de la Marta. No és ficció, o no ho va ser fa cinc mesos, abans que avortés. Tampoc és ficció que jo marxés a l'Argentina. Tenia molta por, qui no; em vaig comportar com un estereotip. Però quina vida no és un conjunt d'estereotips? Tot el que heu vist, en essència, és cert. Reconec que l'escena de l'ascensor és inventada, una excusa per desencallar el problema inicial: com fer que la Marta i jo arribem a explicar el conflicte davant d'un públic a qui no hauria d'importar la nostra vida íntima. Així que ens vam haver d'inventar una excusa per trencar el gel. Un ascensor que s'espatlles, vaja, res de l'altre món. I un primer acte que servís per explicar-vos què va passar. Ara ve un altre acte, el desenllaç, i ningú sap com anirà. Estic cagat, us ho confesso. Avui és la primera vegada que la Marta i jo ens retrobem després del meu viatge. No tinc n'idea de què pot passar en els minuts següents, no sé què dirà, què farà la Marta, ni què diré, què farà jo. Desitgeu-nos sort, i sapigieu que el que veureu ara és un bocí de realitat, una obra única, com ho és qualsevol persona; no hi ha ficció, com a la

vida. I no es repetirà. El que veure'm aquí morirà aquí; l'instant mai es repeteix, el teatre mai hauria de repetir-se. Tot a la vida és real, fins i tot la mentida. Que comenci la funció.

(Es retira de l'escenari, s'amaga rere el teló. El públic no entén res, alguns creuen que tot és part de l'obra, el Xavier com un actor més. Altres cerquen al mòbil si és cert que només hi ha una funció programada, altres pensen que és veritat, molt pocs. Algú entendrà, potser, que res importa, que el drama que veuran pot ser real o no ser-ho, però què més dóna, què és real, què és fals; res té sentit, tot és una il·lusió.

S'obre el teló i apareixen el Xavier i la Marta, i comencen a parlar, què diuen, què fan, només ho sabrà el públic allà reunit. La funció segueix, la vida segueix. Tot, sempre, ha sigut teatre).